



Waardig en budget

Wil je een waardige uitvaart van een gestorven dierbare voor een bescheiden bedrag? Of wil je veel eigen inbreng? Schakel dan geen dure uitvaartondernemer in. Je kunt veel meer zelf dan je denkt.

Tekst: **Frieda Pruim**

Stel, je partner overlijdt, je wilt geen vermogen uitgeven aan de uitvaart en je hebt geen uitvaartverzekering. Toch wil je een uitvaart organiseren met alles erop en eraan: rouwkaarten, een mooie kist met bloemenkransen erop en een waardige afscheidsbijeenkomst. Dat kost je al gauw 8000 euro. Als je zo'n bedrag niet op je spaarrekening hebt staan, zit je in de jaren die volgen vast aan een afbetalingsregeling van 200 euro per maand.

Kasteel

Dit soort schrijnende verhalen hoorde Ardy Moeijes (55) geregeld als opbouwwerker in de Rotterdamse deelgemeente Prins Alexander, waar 16 procent van de inwoners een minimuminkomen heeft. Gemiddeld drie gezinnen per week komen daar financieel in de problemen door een overlijden. Terwijl een uitvaart veel goedkoper kan dan menigeen denkt, zonder de overledene tekort te doen. Om mensen daarbij te begeleiden, nam Moeijes in 2013 het initiatief tot SamSam Uitvaartcoaching (zie kader). 'De uitvaartwereld is te vergelijken met een kasteel met hoge muren, waar particulieren niet zomaar informatie krijgen. Dat laten we gebeuren omdat we de dood eng vinden. We steken onze kop in het zand tot het te laat is. Bij SamSam weten we precies wat je bij een uitvaart allemaal zelf kunt



Rouwfiets, gestald in Zutphen. Meer info: Derouwfiets.nl.

doen, zodat je niet overgeleverd bent aan commerciële ondernemers.' Om te beginnen wijst Moeijes op de site Doodeenvoudig.nl. Dat is een onafhankelijk kenniscentrum met een stappenplan na overlijden en de bijbehorende kosten. Via deze site zijn ook veel producten te koop, zoals kisten, die tot voor kort alleen via een uitvaartondernemer te bestellen waren. 'Er zijn weinig regels voor wat er moet gebeuren na iemands dood', benadrukt Moeijes. 'Je moet een arts bellen die komt vaststellen dat iemand is overleden, maar je kunt het lichaam zelf verzorgen en in een gekochte (die kost minimaal 475 euro) of zelf getimmerde kist doen. Bij crematie moet je bij een zelfgemaakte kist wel met het crematorium overleggen welke materialen bij hen wel en niet zijn toegestaan, om verstopping van het rookkanaal te voorkomen.'

De begrafenis of crematie moet na 36 uur en binnen zes werkdagen plaatsvinden. Als je daarbij geen uitvaartondernemer in de arm neemt, kan dat duizenden euro's schelen.

Koelelementen

'Het lichaam kun je opbaren bij je thuis. In plaats van een dure koelinstallatie kun je koelelementen en een voorwerp van ijzer op iemands buik leggen, dat blijkt heel goed te werken', aldus Moeijes. 'Je mag zelf de kist naar het crematorium of de begraafplaats vervoeren, zelfs op een bakfiets. Het lichaam moet wel bedekt zijn en je moet informeren naar plaatselijke verordeningen. Bij het vervoer moet je de akte van overlijden bij je hebben. Die krijg je als je bij de gemeente het verlot voor begraven of cremeren aanvraagt met de verklaring van je arts. De goedkoopste crematie kost 550

bewust afscheid

euro. Dit heet een technische crematie en dan geef je de kist alleen maar bij de deur van het crematorium af.' Veel nabestaanden zullen de overledene ook willen gedenken. 'Dat kan door familie en vrienden op de hoogte te stellen per mail, eventueel met een zelfgeschreven in memoriam erbij', zegt Moeijes. 'Op Remembr.com kun je gratis informatie over de overledene plaatsen. Een herdenkingsbijeenkomst kun je houden bij je thuis of in een goedkoop zaaltje. Voor eten en drinken kun je zelf zorgen.'

Veldboeket

Als je voorziet bij je overlijden geen spaargeld over te hebben en je wilt directe nabestaanden niet opzadelen met de organisatie en kosten van je uitvaart, kun je een uitvaartverzekering nemen. Doe dat als je nog gezond bent, anders word je niet toegelaten. Bij een kapitaalverzekering gaat het om een potje geld dat de nabestaanden naar eigen inzicht kunnen besteden, een verzekering in natura is gekoppeld aan de diensten van een specifieke ondernemer. Meer dan de helft van de Nederlanders heeft een vorm van uitvaartverzekering, maar daarvan is de meerderheid onderverzekerd: de verzekering dekt maar een deel van de werkelijke kosten.

Wil je (een deel van) de organisatie van een uitvaart uit handen geven aan een uitvaartondernemer, zoek dan naar iemand die niet het onderste uit de

kan probeert te krijgen. Moeijes: 'In ons netwerk hebben we zelfstandige ondernemers die voor 3000 euro een eenvoudige uitvaart regelen. Zij denken mee over eenvoudige oplossingen, zoals een veldboeket in plaats van een bloemenkrans en een goedkopere kist, waar misschien een krasje op zit. Sommigen bieden nabestaanden zonder geld een enkele keer een gratis uitvaart aan.' Ben je niet verzekerd en leef je net als je kinderen van de bijstand, dan kunnen die kinderen bij jouw overlijden een beroep doen op de bijzondere bijstand. Voor mensen zonder directe nabestaanden en zonder eigen geld is er de gemeentelijke uitvaart. 'De gemeente zoekt tot in de zesde graad

naar nabestaanden die deze uitvaart, van 3100 euro, willen bekostigen', vertelt Moeijes. 'Wettelijk gezien ben je niet verplicht om die kosten op je te nemen als je geen eerstegraads familielid bent, maar moreel zullen velen zich wel verplicht voelen.'

Moeijes hoopt dat het werk van SamSam over een jaar of vijf niet meer nodig is. 'Het zou mooi zijn als dit soort informatie dan zo goed vindbaar is dat mensen zonder onze hulp aan de slag kunnen. We kijken er in Nederland al niet meer van op dat sommige mensen trouwen door op maandagochtend met z'n tweeën naar het gemeentehuis te fietsen. Hopelijk worden eenvoudige uitvaarten net zo gewoon.'

SamSam Uitvaartcoaching

De vrijwillige coaches van SamSam geven voorlichting over het betaalbaar zelf regelen van een uitvaart in de Rotterdamse deelgemeente Prins Alexander. In 2014 stonden de coaches twintig ernstig zieke mensen en/of hun verwanten bij. Ze geven informatie en advies en kunnen bijvoorbeeld helpen bij het organiseren van een herinneringsbijeenkomst. Voor schuldhelpverlening en rouwverwerking verwijzen ze door naar andere organisaties. SamSam kan bestaan dankzij financiële bijdragen van stichting Bevordering van volkskracht en het Sint Laurensfonds. In Delft wordt gewerkt aan een soortgelijk initiatief. Woon je niet in Rotterdam of Delft maar heb je wel behoefte aan ondersteuning bij het zelf organiseren van een uitvaart, dan kun je telefonisch contact opnemen met SamSam. In ruil voor de ontvangen hulp kun je de organisatie steunen met een kleine bijdrage.

[Samsamuitvaartcoaching.nl](http://samsamuitvaartcoaching.nl), 06-50401860

Meer informatie over het zelf regelen van een uitvaart vind je ook op:

<http://tinyurl.com/p5bpr9r/>

<http://tinyurl.com/nvll37>